

## Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

### 3213

Vragen van het lid **Bontenbal** (CDA) aan de Minister voor Klimaat en Energie over *misstanden bij de installatie van zonnepanelen* (ingezonden 1 mei 2023).

Antwoord van Minister **Jetten** (Klimaat en Energie) (ontvangen 13 juli 2023).

#### Vraag 1

Bent u bekend met de uitzending van EenVandaag en bijbehorend artikel<sup>1</sup> over misstanden bij de installatie van zonnepanelen en de recente oproep van Techniek Nederland in de Telegraaf?<sup>2</sup>

#### Antwoord 1

Ja, daar ben ik mee bekend.

#### Vraag 2

Klopt het dat zonnepaneleninstallateur een vrij beroep is, wat betekent dat iedereen het dak op kan om zonnepanelen te leggen? Is dat wenselijk?

#### Antwoord 2

Ja, het klopt dat zonnepaneleninstallateur een vrij beroep is. Dat neemt niet weg dat zonnepaneleninstallateurs zich dienen te houden aan de wettelijke verplichtingen in de Arbowet en het Arbeidsomstandighedenbesluit. Samen met de Nederlandse Arbeidsinspectie heb ik oog voor de veiligheid van zonnepaneleninstallateurs.

#### Vraag 3

Kunt u beschrijven welke signalen de Arbeidsinspectie heeft gekregen en hoe zij daarop gereageerd heeft? Hoeveel ongevallen hebben plaatsgevonden in 2022 en de jaren daarvoor? Is hier sprake van een zorgelijke ontwikkeling?

<sup>1</sup> EenVandaag, 1 maart 2023, «Er moet een eind komen aan «cowboys» die zonnepanelen installeren: «Ze verstieren de markt»». (<https://eenvandaag.avrotros.nl/item/er-moet-een-eind-komen-aan-cowboys-die-zonnepanelen-installeren-ze-verstieren-de-markt/>).

<sup>2</sup> Telegraaf, 24 april 2023, «Techniek Nederland wil aanpak van beunhazerij bij leggen zonnepanelen». (<https://www.telegraaf.nl/financieel/1829729587/techniek-nederland-wil-aanpak-van-beunhazerij-bij-leggen-zonnepanelen>).

### Antwoord 3

De Arbeidsinspectie heeft sinds kort een Meldingen en Informatiecentrum waar alle meldingen centraal binnenkomen. Dit biedt de mogelijkheid om bredere trends en ontwikkelingen te detecteren op basis van alle binnengekomen meldingen. De meldingen die hier binnenkwamen over het onveilig werken bij het installeren van zonnepanelen zijn uitgebreid geanalyseerd. Op basis van deze analyse is onder meer een speciaal project zonnepanelen ingericht.

Daarnaast heeft de Arbeidsinspectie in januari jl. aandacht gevraagd voor deze zorgelijke signalen uit de zonnepanelensector, waarna het aantal meldingen bij de Arbeidsinspectie flink is toegenomen. In het persbericht uit januari jl. werd gerefereerd aan vier dodelijke slachtoffers sinds 2020<sup>3</sup>. Inmiddels is dat opgelopen tot zes dodelijke slachtoffers onder zonnepaneleninstallateurs. Elk dodelijk slachtoffer is er een te veel en wij doen dan ook een klemmend beroep op de sector om meer maatregelen te nemen om veilig werken (op hoogte) beter te borgen.

In hetzelfde persbericht heeft de Arbeidsinspectie aangegeven dat er meer aandacht moet komen voor veiligheid in deze sector. De Arbeidsinspectie heeft een project «zonnepanelen» waarin preventieve inspecties worden uitgevoerd en reactief meldingen worden opgepakt. De Arbeidsinspectie heeft tijdens de landelijke Inspectiedag op 16 maart jl. intensief geïnspecteerd op het valgevaar van daken<sup>4</sup>. Ook is in juni jl. gestart met een project over de risico's ten aanzien van «vallen van hoogte», zoals eerder aan uw Kamer gemeld.

Daarnaast heeft de Arbeidsinspectie recent aandacht besteed aan de problematiek in vak media en via de (sociale) media. Er is bijvoorbeeld in samenwerking met brancheorganisaties Holland Solar en Techniek Nederland een informatiefilm gemaakt die onder de aandacht is gebracht bij werkgevers in de sector.<sup>5</sup> Ten slotte, is de Arbeidsinspectie in gesprek met de sector over het verbeteren van de veiligheid. De brancheverenigingen spelen daarbij een belangrijke rol in het onder de aandacht brengen van de Arbocatalogi.

### Vraag 4

Bent u het eens met de oproep van branchevereniging Techniek Nederland om alleen erkende bedrijven toe te staan zonnepanelen te mogen installeren? Zo ja, hoe gaat u dat afdwingen?

### Antwoord 4

Wij nemen de signalen die de Arbeidsinspectie heeft afgegeven en de cijfers met betrekking tot het aantal (dodelijke) ongevallen zeer serieus. De veiligheid voor mensen die op hoogte werken aan de energietransitie moet voldoende geborgd zijn.

Voor de installatie van zonnepanelen gelden op dit moment wettelijk verplichte kwaliteitseisen die de constructieve veiligheid, brandwerendheid en waterdichtheid borgen. Daarnaast hebben de sector en InstallQ erkende opleidingen ontwikkeld en erkende bedrijven zijn geregistreerd voor de installatie van zonnepanelen. Deze erkende bedrijven zijn vermeld op [www.echteinstallateur.nl](http://www.echteinstallateur.nl).

Wij volgen deze inspanningen van de Arbeidsinspectie en de zonnepanelensector op de voet. Over de borging van veiligheid bij het werken op hoogte door zonnepaneleninstallateurs blijven wij ook met de sector in gesprek, en zullen de voortgang op het gebied van veilig werken volgend jaar opnieuw beoordelen.

### Vraag 5

Welke acties onderneemt u om ervoor te zorgen dat klanten ervan op aan kunnen dat elke installateur van zonnepanelen kwaliteit levert en op een veilige manier zijn of haar werk doet?

<sup>3</sup> Veel ongelukken bij installatie zonnepanelen | Nieuwsbericht | Nederlandse Arbeidsinspectie ([nlarbeidsinspectie.nl](http://nlarbeidsinspectie.nl)).

<sup>4</sup> Veel valgevaar gezien bij controle 200 bouwplaatsen | Nieuwsbericht | Nederlandse Arbeidsinspectie ([nlarbeidsinspectie.nl](http://nlarbeidsinspectie.nl)).

<sup>5</sup> Veilig zonnepanelen plaatsen is niet zo moeilijk ([inspectiewerkt.nl](http://inspectiewerkt.nl)).

#### Antwoord 5

De kwaliteit van installatie van zonnepanelen en veiligheid op daken wordt door verschillende instrumenten geborgd. Naast wettelijk verplichte kwaliteitseisen heeft InstallQ erkende opleidingen ontwikkeld en zijn bedrijven die volgens deze opleiding zonnepanelen installeren op daken erkend en geregistreerd.

Het is primair de werkgever die op basis van de Arbeidsomstandighedenwet verplicht is de arbeid zodanig te organiseren en in te richten dat het werk geen ongevallen of andere gevaren voor de werknemer met zich mee kan brengen. Iedere werkgever heeft een zorgplicht voor zijn personeel en stelt arbeidsmiddelen ter beschikking, zoals een steiger of dakrandbeveiliging. Voor de zonnepanelen sector is het vooral belangrijk dat werkgevers en hun installateurs de risico's herkennen door het hebben van een Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) en dat zij voor onveilige situaties de juiste maatregelen treffen. Brancheverenigingen spelen daarin ook een belangrijke rol en kunnen de door hen opgestelde Arbocatalogi op basis van de Arbeidsomstandighedenwet extra onder de aandacht brengen bij hun leden.